

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ คมชัดลึก
ฉบับวันศุกร์ที่ 13 มกราคม พ.ศ.2560

เกษตรกรต้องปรับตัวสู่ความยั่งยืน!

โดย - รศ.สมพร อิศวิลานนท์

ปีเก่าผ่านไปและปีใหม่ 2560 อย่างเข้ามา ซึ่งจะเห็นได้ว่าวันและเวลามีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ไม่ได้หยุดนิ่ง เช่นเดียวกับความเป็นพลวัตของโลก เพราะในขณะนี้โลกได้ก้าวเข้าสู่ยุคสมัยของการพัฒนาที่ยั่งยืน หรือ Sustainable Development Goals (SDGs) ซึ่งได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่สมดุลทั้ง 3 มิติ ทั้งด้าน เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ประเทศไทยซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของโลกก็คงจะหลีกเลี่ยงไม่พ้นกับการที่จะต้องปรับเป้าหมายและทิศทางการพัฒนาการเกษตรของประเทศเพื่อให้เกิดความยั่งยืน ด้วยเช่นกัน

การที่จะทำให้ภาคการเกษตร “มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” เพื่อให้สอดคล้องกับกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี ได้นั้น เกษตรกรจะต้องปรับตัวและภาคการเกษตรก็ต้องปรับโครงสร้างไปตามการเปลี่ยนแปลงของโลกด้วยเช่นกัน การทำการเกษตรเพื่อเน้นปริมาณหรือเพิ่มผลผลิตให้ได้มากหรือที่เรียกว่าการทำการเกษตรแบบเข้มข้นเพื่อให้อุปทานผลผลิตขยายตัวออกไป คงไม่ใช่คำตอบที่จะทำให้เกษตรกรมีความยั่งยืนและมั่นคงในอาชีพได้

ผลของการปฏิวัติเขียวที่เกิดขึ้นพร้อม ๆ กับนวัตกรรมการปลูกข้าวพันธุ์ไม่ไวแสงในอดีตที่ผ่านมา แม้จะทำให้ได้ผลผลิตต่อไร่ที่สูงขึ้นกว่าเดิมและทำนาได้หลายครั้งในรอบปีก็ตาม แต่รายได้ของเกษตรกรที่

เพิ่มขึ้นนั้นก็มีต้นทุนที่เพิ่มขึ้นตามมาด้วย เพราะเกษตรกรจะต้องใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมี และปัจจัยอื่นๆ เพิ่มขึ้นจำนวนมากด้วยเช่นกัน ผลผลิตที่เพิ่มขึ้นในแต่ละพื้นที่และแต่ละปีในจำนวนมากได้ทำให้อุปทานผลผลิตขยายตัวและมีมากเกินกว่าความต้องการของตลาด อันนำไปสู่ภาวะอุปทานผลผลิตล้นตลาด สร้างแรงกดดันต่อภาวะตกต่ำของราคาตามมา ดังที่เกษตรกรผู้ปลูกข้าวของไทยประสบอยู่ในปัจจุบัน

ต่อไปการที่รัฐให้การอุดหนุนมาอย่างต่อเนื่องยาวนานนั้นต้องลดและเลิกไป พร้อมๆกับการปล่อยให้อุปสงค์และอุปทานหรือกลไกตลาดเป็นตัวสร้างสมดุลในด้านราคาขึ้นเองด้วยแล้ว การผลิตสินค้าพร้อมๆกันจำนวนมาก (mass production) ของเกษตรกรย่อมจะหลีกเลี่ยงไม่พ้นที่จะต้องเผชิญกับภาวะตกต่ำของราคา เพราะปริมาณอุปทานของผลผลิตมีมากเกินกว่าความต้องการของอุปสงค์ในตลาดในขณะหนึ่งๆ นั่นเอง

เกษตรกรจึงจำเป็นต้องเรียนรู้มากขึ้นกว่าที่จะรู้เพียงแต่ว่าผลิตอะไรเท่านั้น แต่ควรจะต้องสร้างความเข้าใจถึงคำว่าผลิตอย่างไรจึงจะเข้ากับความต้องการของตลาดและผู้บริโภคก่อนที่จะตัวเองจะทำการผลิต อีกทั้งสิ่งที่เกษตรกรจะต้องแสวงหาให้มากขึ้น ได้แก่ นวัตกรรมที่จะนำมาใช้ในการสร้างสรรค์คุณค่าและมูลค่าให้กับตัวสินค้าที่จะผลิต โดยไม่ต้องเน้นถึงปริมาณให้ได้มากแต่จะให้ความสำคัญกับความจำเพาะและเน้นที่คุณค่า รวมถึงคุณภาพและความปลอดภัยในตัวของสินค้า (niche product) ก็จะสร้างมูลค่าสูงได้เช่นกัน หากเกษตรกรทำได้ก็จะเกิดช่องทางการตลาดใหม่ที่เป็นตลาดจำเพาะเกิดขึ้น

ขณะเดียวกันภาคการเกษตรของไทยก็ต้องปรับตัวในโครงสร้างของภาคการผลิตและการตลาดตามไปด้วย โดยเฉพาะการปรับโครงสร้างสู่กระบวนการผลิตที่ปลอดภัยและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การเพิ่มพูนคุณค่าของเกษตรภูมิทัศน์ ความปลอดภัยในอาหาร รวมถึงการต่อยอดของกิจกรรมการผลิตในไร่นาสู่พหุกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สร้างการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรนิเวศน์ ตลอดจนนำมาซึ่งการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพ การเกษตรพหุกิจกรรมจะเป็นการยกระดับเกษตรกรและภาคชนบทไทยให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น รวมทั้งการสร้างความมั่นคงด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้กับประเทศ อันนำไปสู่การพัฒนาที่มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ตามมา

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ ไทยรัฐ
ฉบับวันศุกร์ที่ 13 มกราคม พ.ศ.2560

แบคทีเรียฆ่าเชื้อรา พืชโรโคนหัวเน่าในมัน

โรโคนหัวเน่าในมันสำปะหลังเกิดจากเชื้อราหลายชนิด ชาวไร่มันล้วนเข็ดขยาดกันไม่มีใครอยากเจอเพราะเมื่อมีเชื้อเกิดขึ้นในต้นใดต้นหนึ่ง จะกระจายไปสู่ต้นอื่นอย่างรวดเร็ว แม้จะมีการแก้ไขตั้งแต่เริ่มปลูกตากดิน โรยปูนขาวปรับสภาพดิน แซ่ท่อนพันธุ์ในสารกำจัดเชื้อราเมทาแล็คซิล หรือใช้สารฟอสอีทิลอะลูมิเนียม มาฉีดพ่นเอาตอนหลัง บางครั้งเอาไม่อยู่ แถมเสี่ยงพบสารเคมีตกค้าง

“โดยทั่วไปเกษตรกรจะทราบวิธีการกำจัดเชื้อราตัวนี้ โดยใช้เมือกสกัดจากเชื้อแบคทีเรีย แต่ขั้นตอนกระบวนการผลิตค่อนข้างซับซ้อน เกษตรกรทำได้ยาก แถมทุกวันนี้ยังไม่มีสูตรสำเร็จในการผลิต เพื่อความสะดวก เกษตรกรจึงยังคงใช้สารเคมีกำจัดเป็นหลัก ทีมวิจัยของเราจึงร่วมกับภาคเอกชนวิจัยผลิตภัณฑ์ชีวภาพพร้อมใช้ เพื่อเป็นอีกทางเลือกในการกำจัดโรโคน และลดการเกิดสารเคมีตกค้างในมันสำปะหลัง”

ผศ.ดร.ดุสิต อธิวัณณ์ หัวหน้าทีมวิจัย คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ บอกถึงที่มาของผลิตภัณฑ์ชีวภาพกำจัดโรโคนหัวเน่าในมันสำปะหลัง...ด้วยงานวิจัยทางวิทยาศาสตร์ พบเมือกสกัดหรือสารพอลิแซคคาไรด์จากเชื้อแบคทีเรีย *Pseudomonas fluorescens* สายพันธุ์ SP007s มีประสิทธิภาพกระตุ้นให้พืชผลิตสารสร้างระบบภูมิคุ้มกันโรค

ทีมวิจัยจึงพัฒนาผลิตภัณฑ์ชีวภาพ สารพอลิแซคคาไรด์พร้อมใช้ชนิดน้ำ ให้เกษตรกรนำไปใช้งาน ได้สะดวกขึ้น โดยได้รับทุนสนับสนุนจากสำนักงาน กองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ภายใต้ โครงการพัฒนานักวิจัยและงานวิจัยเพื่ออุตสาหกรรม (พวอ.)

สำหรับขั้นตอนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ผศ.ดร.ดุสิต อธิบาย...เริ่มจาก เติมน้ำตาลกลูโคส 7.5 กรัม/ลิตร ลงในเชื้อแบคทีเรีย เพื่อให้ขับเมือกหรือสารพอลิแซคคาไรด์ออกมา จากนั้นนำสารที่ได้เข้าสู่กระบวนการผสมสูตรเฉพาะตัว

ภาพเปรียบเทียบมันสำปะหลังที่ใช้และไม่ใช้สารพอลิแซคคาไรด์

สารพอลิแซคคาไรด์ 2.5-5 กรัม ความเข้มข้น 200-1,000 ppm มีประสิทธิภาพในการกระตุ้นให้มันสำปะหลังสะสมฮอร์โมนพืชและสารต่างๆในระบบภูมิคุ้มกัน สำหรับใช้ยับยั้งการเข้าทำลายของเชื้อโรคหลายชนิด

ผลจากการทดสอบ นำมาใช้แช่ท่อนพันธุ์ก่อนปลูก และพ่นใบมันสำปะหลังด้วยสารพอลิแซคคาไรด์ 20 ซีซี ผสมน้ำ 20 ลิตร ปรากฏผลมันสำปะหลังต้านทานโรค และมีการเจริญเติบโตได้ดี...ช่วยลดการระบาดของโรคโคนหัวเน่าได้ 65-77%

นอกจากยับยั้งโรครากโคนหัวเน่าในมันสำปะหลังแล้ว หัวหน้าที่มีวิจัยฯ ยังบอกอีกว่า...เมื่อสารพอลิแซคคาไรด์มีฤทธิ์ยับยั้งทำลายเชื้อราในมันสำปะหลังได้ น่าจะกำจัดโรคที่เกิดจากกลุ่มเชื้อราในพืชชนิดอื่นได้เช่นกัน ขณะนี้อยู่ระหว่างการทดสอบ เกษตรกรสนใจนำนวัตกรรมใหม่ไปลองใช้

สอบถามได้ที่ 08-1578-8377

กรวัฒน์ วิหิต

ปี 61 ยอมขาดดุล 4.5 แสนล้านบาท คลังเงินเนื้อเลือดขาดปูพื้นฐานเศรษฐกิจ

“สมคิด” เคารงงบประมาณปี 61 ขาดดุล 4.5 แสนล้านบาท สูงสุดเป็นประวัติการณ์ เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 60 ที่ขาดดุล 3.9 แสนล้านบาท เพื่อปูพื้นฐานเศรษฐกิจประเทศสู่อนาคต ลดความเสี่ยงจากเศรษฐกิจโลกผันผวน ย้ำชัด! เครื่องยนต์เศรษฐกิจกำลังติดและเดินหน้า

นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์ รองนายกรัฐมนตรี เปิดเผยหลังการประชุมพิจารณากำหนดวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2561 ร่วมกับ 4 หน่วยงาน คือ กระทรวงการคลัง ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) และสำนักงบประมาณว่า งบประมาณรายจ่ายประจำปี 2561 ได้ตั้งเป้าการจัดเก็บรายได้ไว้ที่ 2.45 ล้านล้านบาท เพิ่มขึ้น 5.4% จาก 2.34 ล้านล้านบาท ในปีงบประมาณ 2560 โดยได้กำหนดวงเงินงบประมาณรายจ่ายปี 2561 ไว้ที่ 2.9 ล้านล้านบาท ตั้งเป้าขาดดุลงบประมาณ 450,000 ล้านบาท

ทั้งนี้ ในส่วนของงบประมาณรายจ่ายที่ 2.9 ล้านล้านบาทนั้น ตั้งเป้าว่าจะต้องมีการเบิกจ่ายให้ได้ 88% จากปี 2560 ที่ตั้งเป้าการเบิกจ่ายไว้ที่ 87% พร้อมตั้งเป้าสัดส่วนงบลงทุนเพิ่มขึ้นเป็น 23% จากในปีงบประมาณ 2560 ที่มีสัดส่วนของงบลงทุนอยู่ที่ 21% รัฐบาลคาดหวังให้เศรษฐกิจไทยเติบโตต่อเนื่องจากปี 2560 ที่เป็นปีแห่งการลงทุน ดังนั้นจึงต้องจัดทำงบประมาณแบบขาดดุลต่อเนื่องมาถึงปี 2561

นายสมคิดกล่าวว่า การใช้จ่ายงบประมาณของรัฐบาลในปี 2560-2561 ต้องถือเป็นปีพิเศษ ที่ต้องการวางรากฐานโครงสร้างพื้นฐานและการปฏิรูปต่างๆ เพื่อปูพื้นฐานสู่อนาคต โดยมองร่วมกันว่า แม้เศรษฐกิจจะเริ่มดีขึ้น แต่ก็ไม่ใช่เวลาที่จะมัลดทอนรายจ่าย ต้องเพิ่มรายจ่ายเพื่อสร้างฐานของประเทศสู่อนาคต

“ความตั้งใจของรัฐคือ ใช้ปี 2560 เป็นปีที่เศรษฐกิจจุดติดและเติบโตต่อเนื่อง มีเงินลงทุนเพียงพอในการสร้างอนาคตให้สอดคล้องกับปี 2560-2561 จึงให้ขาดดุล 450,000 ล้านบาท”

อย่างไรก็ตาม การจัดทำงบประมาณปี 2561 เป็นการมองที่สอดคล้องกับความเป็นจริง ที่ว่าเศรษฐกิจโลกยังมีความเสี่ยง แม้เศรษฐกิจภายในประเทศจะฟื้นแล้วก็ตาม ขณะที่การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานยังจำเป็น และที่สำคัญรัฐบาลต้องการสร้างการลงทุนในระดับกลุ่มจังหวัด ดังนั้น การขาดดุล 450,000 ล้านบาท จึงมองกันว่าเป็นตัวขาดดุลที่สมควรแล้ว และหากคำนึงถึงหนี้สาธารณะต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (จีดีพี) จะอยู่ที่ 45% ถือว่ายอมรับได้ตามมาตรฐานสากล เพราะยังอยู่ในระดับต่ำและไม่ทำให้ประเทศเสี่ยง

ด้านนายอภิศักดิ์ ตันติวรวงศ์ รมว.คลัง กล่าวว่า การจัดทำงบประมาณแบบขาดดุล 450,000 ล้านบาท ในปีงบประมาณ 2561 เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2560 ที่มีเป้าหมายขาดดุล 390,000 ล้านบาทนั้น ถือเป็นการขาดดุลที่สูงที่สุดเป็นประวัติศาสตร์ เนื่องจากรัฐบาลต้องการนำงบประมาณมาใช้เพื่อผลักดันการลงทุนของภาครัฐ ซึ่งจะเป็นส่วนหนึ่งในการช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจประเทศ พร้อมเห็นว่าขณะนี้เครื่องยนต์ทางเศรษฐกิจหลายตัวกำลังติด จึงต้องเร่งกระตุ้นการลงทุนเพิ่ม

นายกฤษฎา จีนะวิจารณ์ ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) กล่าวว่า การจัดทำงบประมาณรายจ่ายปี 2561 อยู่บนสมมติฐาน เศรษฐกิจไทยในปี 2561 มีอัตราการขยายตัว 3.8% ของจีดีพี อัตราเงินเฟ้อ 2%ราคาน้ำมันดิบดูไบเฉลี่ย 55 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล และอัตราแลกเปลี่ยนอยู่ที่ 36 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งจากสมมติฐานทั้งหมดนี้ ทำให้ สศค.ประมาณการรายได้รัฐบาลว่าจะแตะ 2.45 ล้านล้านบาท เพิ่มขึ้น 5.4% จากปีงบประมาณ 2560

ขณะที่นายสมศักดิ์ โชติรัตนศิริ ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ กล่าวว่า ขณะนี้ส่วนราชการได้ส่งคำขอตั้งงบประมาณปี 2561 เข้ามาในเบื้องต้นทั้งสิ้น 4.521 ล้านล้านบาท โดยภายในวันที่ 1 ก.พ.2560 จะมีคำขอจริงที่ส่งให้สำนักงานประมาณราว 3.411 ล้านล้านบาท สูงกว่าปีงบประมาณ 2560 ประมาณ 5% โดยสำนักงานประมาณจะต้องตัดกรอบวงเงินงบประมาณให้เหลือไม่เกิน 2.9 ล้านล้านบาท ต่อไป

“ในปีงบประมาณ 2561 จะไม่มีภาระที่ต้องตั้งงบประมาณชดเชยเงินคงคลัง เพราะรัฐบาลได้ตั้งงบกลางปีชดเชยไปแล้ว ในปีงบประมาณ 2560 จำนวน 27,000 ล้านบาท ส่วนเป้าหมายการเบิกจ่ายงบประมาณปี 2561 คาดว่าจะสูงกว่า 88% หรือสูงกว่าเป้าหมายเบิกจ่ายที่ตั้งไว้ในปี 2560 ที่กำหนดไว้ที่ 87% โดยจะนำเสนอให้คณะรัฐมนตรี (ครม.) พิจารณาในช่วงต้นเดือน เม.ย.2560 ส่วนความคืบหน้าการจัดทำงบกลางปี 2560 จำนวน 190,000 ล้านบาทนั้น จะเสนอ ครม.เห็นชอบได้ในวันที่ 17 ม.ค.นี้ หลังจากนั้นจะเข้าสู่สภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) ต่อไป”

ชาวนาอยากเป็นกระดูกสันหลังชาติ ไม่ทรยศอาชีพเดินหน้าปลุกข้าวต่อ

น.ส.ชุตินา บุญยประภัศร รมช.เกษตรและสหกรณ์ เปิดเผยว่า ขณะนี้คณะอนุกรรมการจัดทำแผนข้าวครบวงจรอยู่ระหว่างการทบทวนแผนข้าวครบวงจรปี 2560/61 ก่อนนำเสนอคณะกรรมการนโยบายและการบริหารจัดการข้าว (นบข.) พิจารณา เนื่องจากแผนข้าวครบวงจรปี 2559/60 มีปัญหาหลายอย่างที่ไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนด อาทิ การให้เงินจูงใจเกษตรกรให้เลิกปลูกข้าว เปลี่ยนไปปลูกพืชอื่น ซึ่งเมื่อเกษตรกรรับเงินจากรัฐบาลไปปลูกพืชอื่น อาทิ ข้าวโพด และปอเทือง แล้วก็กลับไปปลูกข้าวแบบเดิม ซึ่งรัฐบาลทำอะไรไม่ได้ ดังนั้น ปีการผลิต 2560/61 จะควบคุมผลผลิตให้เหมาะสมไม่เกินความต้องการของตลาด เนื่องจากอาจกระทบต่อราคาที่ชาวนาจะขายได้ จึงจำเป็นต้องทบทวนแผนการเพาะปลูกใหม่ โดยการให้เงินสำหรับการเปลี่ยนอาชีพจากชาวนาไปปลูกพืชอื่น แต่ทางภาครัฐต้องทำให้ชาวนารู้ว่าปลูกพืชอื่นมีรายได้ดีกว่าปลูกข้าวให้ได้ อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนโครงสร้างเพาะปลูกข้าวไทยเพิ่งเริ่มเพียง 1 ปี ขณะที่หลาย ๆ ประเทศต้องใช้เวลาเป็น 100 ปีกว่าจะสำเร็จ อาทิ ประเทศญี่ปุ่น เป็นต้น

ทั้งนี้ ตามแผนผลิตข้าวครบวงจรทั้งหมดของกระทรวงเกษตรฯ มี 4 ช่วง ได้แก่ 1.กำหนดปริมาณความต้องการสินค้าจากกระทรวงพาณิชย์ เพื่อให้กระทรวงเกษตรฯ ทราบว่าควรผลิตเท่าไร เพื่อไม่ให้มีส่วนเกินมากเกินไป เพราะจะกระทบกับราคาข้าว 2.ผลิตข้าวให้ได้คุณภาพ ลดต้นทุนผลิต เพิ่มผลผลิตด้วยวิธีการเชิญเกษตรกรมารวมเป็นนาแปลงใหญ่ ซึ่งในปี 60 ตั้งเป้าทำให้ได้ 1,500 ล้านไร่ 3.การเก็บเกี่ยวกระทรวงพาณิชย์จะเป็นแม่งานจัดรถเก็บเกี่ยวลงมาให้เพียงพอกับปริมาณความต้องการข้าวที่ผลิตออกมา 4.การตลาด

“ตนจะให้ความสำคัญกับคนทำงาน สิ่งที่ยึดคือ หลักการทำงานที่โปร่งใส เพื่อเป้าหมายการเป็นหน่วยงานที่ปลอดคอร์รัปชัน (ซีโรคอร์รัปชัน) และที่ผ่านมามีคนเข้าใจว่า การคอร์รัปชันต้องทำกับโครงการใหญ่ ๆ เท่านั้น อันนั้นเป็นการเข้าใจผิด เพราะแค่คอร์รัปชันเวลางานหรือเวลาราชการ ก็คือการโกงอย่างหนึ่ง แต่เมื่อรัฐมนตรีมอบหมายให้ตนดูแลแผนการบริหารจัดการข้าวครบวงจร ตนก็ต้องทำทุกอย่างเพื่อเป้าหมายให้เกษตรกรดีขึ้น”